

דְרָשָׁתִי קַרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • השיעור נמסר ביום ט"ו תמוז תשפ"ה, בבית המדרש 'תורת חיים' ע"ש אור החיים הקדוש, בראשות הרב חיים ללוש שליט"א

רק להפגיש לבית המדרש זה כמו מקנה

יש כמה ספורים קטנים לספר על האור החיים הקדוש, אבל לפני הספורים אני רוצה להגיד חדוש בשמו של האור החיים הקדוש. לא מספר אור החיים, אלא מספר "חפץ ה'" על הש"ס, במסכת ברכות בדף טו.

כתוב בפרשת בלק: "כנחלים נטיו, כגנות עלי נהר, כאהלים נטע ה', כארזים עלי מים". הגמרא דורשת: מפני מה סמכה התורה אהלים לנחלים? רש"י כותב: למה האהלים נסמכו לנחלים? לומר לה: מה נחלים מעלים את האדם מטמאה לטהרה - אדם שהוא טמא, הולך למקנה, טובל, יוצא טהור - אף אהלים מעלים את האדם מפני חובה לכף זכות.

שואל האור החיים הקדוש: אני לא מבין, אתה לוקח את המצוה הכי כבדה בתורה, הכי גדולה. קח את שופר, סכות, כפורים, ברית מילה - כל זה תקח, זה לא עומד ליד למוד תורה. ואתה לוקח את המצוה הגדולה ביותר בעולם ומה אתה אומר לי? המצוה הזאת, של למוד תורה, היא כמו מקנה. מה אתה עושה צחוק? איך יכול להיות?

אומר האור החיים הקדוש - אני אומר לכם, זה פצצה, וזה בשבילנו: חז"ל לא דברו בכלל על למוד תורה, למוד תורה - "עין לא ראתה". הכוונה של חז"ל היא: האהל, הבית מדרש - יש לה את האהל, זה כמו מקנה. כמו שאתה נכנס למקנה, בן אדם נכנס טמא, יוצא טהור, כך בן אדם נכנס לאהל - אפלו שהוא לא לומד, רק נכנס לבית המדרש - יוצא מפני חובה.

מה זה כף חובה? שהעוונות שלו יותר מרבים מהזכות שלו. הוא רק יושב באהל, לא עושה כלום, אוטומטית האהל הזה מנקה אותו ומעלה אותו לכף זכות.

איזו זכות זו לשבת בבית מדרש! "תשמע, מה אתה עושה?" "אני לא עושה כלום. אני שותה קפה, לא עושה כלום". אומר לה האור החיים הקדוש: זה מטהר אותך מכל העוונות.

אין לנו הבנה בזה. אני לא האמנתי לזה. ראיתי את זה באיזה מקום, לא האמנתי. אמרתי: תשמע, זה נראה לי יותר מדי מגזם. פתחתי את הספר חפץ ה' לראות שזה אמתי. אמתי! אני אומר לכם: זה אמתי! האור החיים הקדוש אומר לה יסוד גדול: עצם זה שאתה נמצא בתוך בית מדרש - זה מטהר אותך מהעוונות. וואי, איזה דבר גדול זה!

האור החיים תפס את האריה באזן

ספר הרב אלבז, שהאור החיים הקדוש הלך בדרך עם שירה לעבר להגיע לאיזה מקום. ראש השירה באמצע הדרך אומר להם: "רבותי, עוד איזה קילומטר יש פה גוד של אריות. מי שרוצה להציל את החיים שלו - שיברח". "איך אתה יודע?" "אני רואה לפי האזנים של הסוסים והחמורים, ואני רואה שהם רוקעים בגללים. הם מריחים כבר מקילומטר את הסכנה". כל מי שהיה עם ראש השירה, לקחו את הסוסים, נעלמו מהמקום.

האור החיים הקדוש אמר להם: "מי שרוצה, יכול להשאיר פה אתי". טוב, חלק שהיה להם אמונה חזקה, נשארו עם הרב. מה עושים... עכשיו נחים, אוכלים צהרים. פרוסו איזה סדין על החול במדבר, שטפו את הידים וישבו לאכל.

כמו שראש השירה אמר, אולי עברו 10 דקות, פתאום רואים איזה 10 אריות! לא אחד - 10 אריות! נו, מה אתה עושה בדבר כזה עכשיו? מה אתה עושה? אה, איזה תקון זה!

האור החיים הקדוש קם, הלך עד האריות, תפס את האריה הראשון מהאזן שלו: "מאיפה שבאת - תחזור". וכלם חזרו, איזה דבר גדול זה!

מי היה עומד מול דבר כזה? אנחנו, רק אם יודיעו לנו שלצפת יגיע איזה אריה משחרר בעוד חודשים, אף אחד כבר לא לומד, אף אחד לא לומד - מהיום. אני אומר לה. זה, עומד מולו אריה, ולא מתרגש. איזה דבר גדול זה! אה, איזה זכינות!

ישועות עם למוד ספר אור החיים

שני ספורים שקרו בתקופה האחרונה, זה, אני אומר לכם חזק גדול עד מאד. ספר איזה אבא אחד: הבן שלי יום אחד נפצע בתלמוד תורה. נפל ונפצע. ואתה יודע כמה דם יצא ממנו? לא נגמר הדם שיצא ממנו. ואני אומר לעצמי: מה

זה? ילד נופל, יוצא דם ונגמר. פה לא רצה להגמר הדם. אמרתי לעצמי: מה אני עושה?

לקחתי אותו לבית חולים. התברר שאין לו קרישת דם. קרישת הדם שלו מאוד מאוד חלשה. הייתי צריך לקחת אותו בשבוע שלוש פעמים לבית חולים בשנידר לעשות שם טפולים וזריקות. וכל נפילה, כל שן שנופלה לו, הייתי צריך לתת לו מנת דם, מרב שהיה מאבד דם.

יום אחד קראו לי הרופאים, אמרו שהמצב הולך ומדרדר עד כדי סכנת נפשות. אם חס ושלום הוא יפצע - כמעט שאין תרופה לזה, זהו. כבר אין מה שיכול לעצור כשדם יוצא החוצה.

ספר הבן אדם: אני אומר לעצמי: 'השם ירחם'. וכי אני יודע מתי הבן שלי יפל, וכי אני יודע איזו גזרה יכולה להיות עכשיו? אני יוצא, אני פוגש איזה יהודי אחד באיזה בית כנסת, מקום שיש עלונים. לא יודע משום מה צדה את עיני עלון של האור החיים הקדוש. לקחתי את העלון של האור החיים הקדוש ואני מסתכל. לא יודע משום מה, אבל הרגשתי שאור החיים הקדוש פתאום דבר אלי.

באתי הביתה, אמרתי לאשתי: "בואי אני ואת נקבל על עצמנו כל יום לומדים שלוש דקות אור החיים". היא אומרת: "אבל שלוש דקות? עד שנתחיל לדבר כבר יגמרו השלוש דקות". אמרתי: "זה גם משהו, גם זה טוב".

למה? כי אם נגיד 10 דקות, נתעייף. עדיף להגיד שלוש דקות. אם הספקנו יותר, אז הרוחנו. אבל לפחות אנחנו לא יורדים פחות משלוש דקות. אפלו נקרא איזה קטע, ונגמרו שלוש דקות, אז יש לנו שלוש דקות אור החיים הקדוש.

אשתי קבלה את הדברים ומאותו היום, יום-יום, כל ערב, אנחנו יושבים שלוש דקות, אני פותח את החמש, קורא איזה קטע מאור החיים הקדוש. אם הבנו אותו - תוך שתיים שלוש דקות יצאנו ידי חובה.

שבוע לאחר מכן אנחנו נוסעים לבית חולים, כמו בשגרה. הרופא עושה את הבדיקות, הוא אומר: "תשמע, יש שנוי בגוף של הילד. זה עדין רחוק מלהיות בשורה טובה, אבל רואים שיש קצת יותר קרישה בדם". אמרנו לעצמנו: הנה כבר קבלנו, איך אומרים, הארה מהשם, יש משהו טוב, דבר גדול.

ככה המקננו ללמוד כל יום. עברו קרוב לחודשים, וברוך השם יום אחד הודיעו לנו הרופאים שקרישת הדם של הילד היא עכשיו כמו שאצל כל הילדים. שמחנו שמחה עצומה, ונתראו מאיפה זה יצא? משלוש דקות של אור החיים הקדוש. לא מבקשים הרבה היום. היום לא מבקשים הרבה.

איזו תמימות של אמונה

ספר איזה יהודי אחד - וואי, איזה ספור, אני אומר לכם, מופצץ הספור הזה. אבל זה צריך להיות - אתה יודע - להיות כזה תמים בלי להתבלבל. אנחנו לפעמים חושבים - אתה יודע מה הבטיחה שיש לנו? אנחנו מלאים בספקות, לא חושבים שזה יכול לעזור. אתה צריך להיות תמים. צריך להיות, איך אומרים, הראש המרבע הזה בלי בלבולים. זה יעזור!

זה כמו הספור ההוא המפורסם של אותו ילד שהיה בוכה כל היום. בוכה, ולא נרגע. יום אחד האמא הלכה ברחוב, מצאה דף של גניזה ברחוב. היא לא יודעת לקרא מה כתוב בדף הזה. אמא של פעם - לא יודעת לקרא. לקחה, קפלה אותו, אמרה: "זה יהיה קמע לבן שלי".

לקחה את 'הקמע', שמה לו מתחת לכרית, וברוך השם התינוק נרדם. לא בוכה ולא כלום. יומים שלושה, בעלה אומר לה: "מה עשית?" היא אומרת: "מצאתי קמע ברחוב, שמתי אותו מתחת לכרית ונגמר הספור". "איפה הקמע הזה?" הוא לקח את הקמע, הוא פותח - זה דף מצלם של חמש. מה היה מצלם שם? כל התשעים ושמונה קללות (שבפרשת כי תבוא) היו מצלמות שם!

תראו מה זה תמימות, בלי להתבלבל. כל הבטיות שיש לנו שאנחנו עושים עם האצבע פלפולים: תשמע, זה יעזור, אני לא יודע, לא בטוח... ברגע שאתה חושב ככה, ממילא בטלת את הכל. זאת עצת היצר, להכניס את הספק בתוך הלב.

התמימות הזאת, הפשטות הזאת, שבן אדם אומר: "בטח! מה זה צדיקים, זה דבר גדול, אי אפשר לתאר אותם. אי אפשר לתאר מה זה הכח של צדיקים, לא נתן לתאור".

הולך בתם - ילך בטח

בקצור, ספר אותו אברך: אתה יודע, הולכים לבית חולים והרופא אומר לך: "תעשה בדיקות דם". ואני חושב לעצמי "אני לא עושה בדיקות דם, מה לי ולבדיקות דם". הרופא מתעקש: "תשמע, פעם אחרונה שעשית זה היה לפני 10 שנים, תעשה בדיקות דם".

אמרתי יאללה, נעשה בדיקות דם, מה יכול להיות? זה כמו כל פעם, אני אעשה בדיקות דם. בקצור, אני עושה בדיקות דם. פתאום הרופא מתקשר אלי באמצע היום: "מהר, מהר, תבוא לבית החולים".

אני מגיע לרופא, הוא אומר לי שגלו שיש לי בדם סכרת ועורים. זה משהו שאין לו תרופה. אומר הרופא: "גם אתה חייב להיות צמוד עם מערכת מיוחדת להזרקה אינסולין, צריך לשלם על זה 30 אלף שקל להרכיב לך בגוף את הפלסטיק הזה שמזריק לך אינסולין בגוף. השם יעזר, זה לא דבר שנתון לרפוי". לא ידעתי מה לעשות עם עצמי, והרופא אומר לי: "תזדרז. זה לא דבר שאתה יכול לשחק עם זה. זה חיים ומוות. תזדרז לקנות את המכשיר. תתחיל לקבל אינסולין כדי להתחיל לטפל בעיניים".

שאלתי "אולי אני אוכל משהו אחר?", אבל הרופא בשלו "אין משהו אחר. בסוג סכרת השני אפשר לעשות איזה משהו. בסכרת הזאת אין מה לעשות". בערך שלושה חדשים קבלתי אינסולין. ובגלל בררה למדתי לחיות עם זה, והייתי מתפקד עם זה.

יום אחד אני עובר ליד איזה מקום, מודיעים שיש הולוא לאור החיים הקדוש, נכנסתי. איך שאני נכנס, עולה לי מחשבה בראש - "וואי, תשמע, אולי האור החיים הקדוש יש לו כח נגד הסכרת הזאת? מה, לצדיקים אין להם כח נגד סכרת ועורים? מה אני יודע, בטח יש להם כח גם נגד זה".

אני מקבל על עצמי: דבר ראשון - אני אבוא הביתה, אני מדליק נר לאור החיים הקדוש. זהו מדליק נר לאור החיים הקדוש. ודבר שני - אני אתחיל ללמוד בתורה שלו. כמה אלמד? נראה... לפי הענין. אפילו שלא קבלתי על עצמי משהו גדול, משהו קבוע כזה, אבל לפי הענין, אני אתחיל ללמד בספרי האור החיים הקדוש.

ברוך השם, עברה איזו תקופה, אני בא לרופא, אני אומר לרופא: "אני רוצה לעשות עוד פעם בדיקות". הרופא מתקן: "תשמע, זה נחמד, אבל אין מה לעשות עם זה. צריך לחיות עם זה. ככה זה הגוף של בן אדם, אין שום טעם לעשות שוב פעם בדיקות, זה מצב שלא משתנה, זה נשאר". הוא בהתחלה התעקש, אני גם התעקשתי קצת. אז הוא אומר לי: "אתה יודע מה? מצאת חן בעיני, אני מסכים שתעשה בדיקות, רק בשביל שתראיש טוב עם עצמך, שתראה שאני צודק".

בקצור, עשינו בדיקות. הרופא כולו התרגש, אמר לי: "וואי, פעם ראשונה שאני רואה את זה. יש שפור גדול מאוד. זה לא הבדיקות שהיו לפני כן. זה שפור מאוד גדול".

שאלתי אותו: "אם כן, אני יכול להוריד את האינסולין בינתיים?" הוא אומר: "תראה, אל תוריד לגמרי. תעשה טפול יותר מתון, ככה לסרוגין - יום בן יום לא. תעשה ככה, אל תפסיק לגמרי".

באמת התחלתי לעשות את הטיפול קצת פחות. עברה תקופה, זה לקח זמן. אבל מאותו רגע הרגשתי שבורא עולם כאלו נתן לי הארה: מה שקבלת על עצמך - זה עושה משהו, זה עושה!

מספר האברך הזה: עברה אולי תקופה של חצי שנה. אני רוצה להגיד לכם: הבראתי לגמרי. נגד הטבע. אין מי שיצא מזה. הרופא אומר: "אני לא מכיר כזה בן אדם שיצא מדבר כזה. אין! סכרת ועורים, אין תקנה לזה".

אתה צודק, אין תקנה לזה. עד האור החיים הקדוש...

אבל כל זה כשבן אדם הולך בתמימות עם השם. אני אומר לכם: כל כך השכל הזה עקם אותנו, הפלפולים האלה, כל כך מרחיקים אותנו. כשבן אדם הולך בתמימות עם השם, זה כבר חשבון אחר.

אולי הרב ואזנר לא ידע שמחר שבת?!

אני זוכר שאשתי הייתה בסוף הריון, לקראת הלידה. התקשרתי לרב ואזנר - הרב ואזנר בזמנו היה עונה לטלפונים, לא כמו היום היום שאף אחד לא עונה

לך. אתה מתקשר, הרב ואזנר עונה. זה היה יום חמישי, התקשרתי לרב ואזנר, אמרתי לו: "הרב, כן וכן הספור. זה מה שהרופאים אומרים". ואמר לי הרב ואזנר: "תדר עכשיו לבית חולים".

טוב, התקשרתי לחברותא שלי, אמרתי לו: "התקשרתי לרב ואזנר והרב ואזנר אמר שנגד עכשיו לבית חולים". ואמר לי: "כן, אבל מחר שבת. מה אתה רוצה לחלל שבת?" אז לא ירדתי לבית חולים.

אני מספר לכם את זה, שתבינו איפה השכל שלי היה. לא ירדתי לבית חולים. וכמעט התינוק הלך.

אחר כך אני חושב לעצמי, אני אומר: תשמע, הרב ואזנר פנראה לא ידע שמחר שבת, אבל החברותא שלי כן ידע שמחר שבת. אתה יודע איזו גאונות זאת... זו גאונות!

איך אנחנו עושים פלפולים: תשמע, הרב אמר ככה! כן, אבל אם הרב היה יודע, ואם הרב היה עושה ככה, ואם היה, ואם הרב אמר את זה בצורה אחרת, ואולי מישהו צחק עליו, ואולי אמרו לו...

הלכה לנו כל האמונה, כמה אנחנו צריכים באמת להאמין בצדיק!

הלואי שהייתי זוכה לאמונה הפשוטה של הספרדים

אספר משהו בדרך אגב... תשמעו מה שאלה אשתו של הרב אריה לוינגבי ההפטרך של פרשת וירא.

קוראים בהפטרך את הספור של השונמית (מלכים ב, ד). שהשונמית נולד לה ילד, ופתאום באמצע היום אמר לה: "ראשי ראשי". אמר האבא לאחד הנערים: "קח אותו לאמא שלו". לקח אותו לאמא שלו. הבן מת.

אמרה לו אשתו: "שלח לי את אחד הנערים, ואת אחת האתונות. אני רוצה ללכת לצדיק, ואני אחזור". אמר לה: "מדוע את הולכת אליו, לא חדש היום, ולא שבת היום", והיא עונה לו במלה אחת: "שלוס!".

כאן מסימים הספרדים את הקריאה של ההפטרך. אבל האשכנזים ממשיכים את ההפטרך. עוד ממשיכים את ההפטרך עד סוף הספור, שאלישע הגיע, רפא את הילד, והוא חי.

אשתו של הרב אריה לוינגבי מגיעה הביתה, אומרת לרב אריה לוינגבי: "אני לא מבינה את הספרדים האלו. באמצע המתח הספרדים פה מסימים. אני לא מבינה. 'ותאמר שלום' - זהו נגמר. מה עם ההמשך?".

מספרת הבת של הרב של הרב אריה לוינגבי: "לא ראיתי את העיניים של אבא בורקות ככה מעולם. הוא אמר: 'הלואי, הלואי שהייתי זוכה לאמונה תמימה של הספרדים האלו. אצל הספרדים התמימים האלו, ברגע שהם הלכו לצדיק - זהו! פשוט שהתינוק חי. אין שאלות בכלל! אצלנו, אם אני לא אראה שהוא חי - אני לא מאמין. אצלם, הלכו לצדיק - זהו, נגמר. מה אתה אומר? בטוח חי! לא 'אולי חי', כן לא אולי... בטוח חי".

זו האמונה שצריכים להכניס לראש שלנו.

מעלת ההודאה

במסכת סנהדרין (צד). הגמרא אומרת: רצה הקדוש ברוך הוא לעשות את חזקיה משיח, ואת סנחריב גוג ומגוג, והעולם יהיה מתקן. קטרגה מדת הדין, אמרה: ומה דוד המלך שאמר לפניך שירות ותשבחות - לא עשית אותו משיח? חזקיהו המלך שעשית לפניו כמה נסים, ולא אמר לפניך שירה - תעשה אותו משיח? מיד נסתם הקץ.

פלא פלאים! יוצא שההבדל אם היה משיח או לא היה משיח - מה ההבדל ביניהם? השירה! אם הייתה שירה - היה העולם נתקן, משיח, גוג ומגוג, הכל היה משלם. יוצא לפי זה שמלך המשיח שיגיע - מה הוא יחדש? שירה - הודאה להשם!

עשו לך יס, האם אמרת תודה? לא! הוא לא אמר תודה. בן אדם זורם מקבל הכל כרגיל, תגיד תודה. תשבח את השם. כי רואים שכל המהות של מלך המשיח שיבוא - זה שתהיה שירה בעולם.

זוכה אותנו השם, שזכות אור החיים הקדוש תגן עלינו ועל כלל ישראל, להצלחה, לברכה, לסייעתא דשמיא גדולה, למלוי כל משאלותינו לטובה, לשמחה, לבטחות טובות, למשיח צדקנו, לתשובה אמיתית. אמן ואמן.